

spirituală, pe care o oferim omului muncitor, la nivelul de abnegație și eficiență cu care el participă la construcția socială, în același spirit al realizării la potențialul maxim de talent și experiență cu care se muncște în toate domeniile. Spiritul în care au fost elaborate documentele Congresului al X-lea reafirmă și pentru noi acest drept și această datorie.

Lohinszky Lorand

RĂSPUNDEREA ȘI DEMNITATEA NOASTRĂ

Cred că una din principalele noțiuni asupra căreia ultimii noștri ani de activitate profesională au impus o lămurire și o aprofundare de sens e aceea de *artist angajat*. O vreme, o bună bucată de vreme, de fapt, noțiunile de artă angajată și de artist angajat au fost înțelese unilaterale, privind în exclusivitate latura îngust-politică a fenomenului. În virtutea unei asemenea angajări limitate am acceptat — și au fost acceptate — roluri de slabă factură artistică, neaprofundate, nefinisate, piese superficiale sau false al căror singur merit, precum bine știm, consta de obicei în tratarea seacă, schematică, tehnicistă a unei anumite teme sociale sau economice la ordinea zilei. În virtutea unei asemenea „angajări” am pregătit și am participat la pregătirea unor spectacole circumstanțiale, declarative, de serviciu, de a căror tristă faimă dorim să uităm pentru totdeauna. Meritul, câștigul incontestabil al prefacerilor calitative care au caracterizat și caracterizează ultimii noștri ani de activitate artistică-teatrală este — cred eu — tocmai acela că reabilitează noțiunea, o redă conținutului ei real, autentic, singurul valabil și eficient. A fi angajat, în artă, nu înseamnă a reduce adeziunea ta la o singură latură a funcției artistice, ci a o împlini, ținând seama de complexul de elemente, de „solicități” etice, ideologice, estetice ce-o configurează. *Angajarea înseamnă conjugarea perfectă, la cel mai înalt spirit de exigență, a conștiinței civice a artistului cu gradul de profesionalizare impus de epoca sa.*

A sluji o piesă, un rol, numai pentru valoarea lor tematică nu mi se mai pare de aceea cu adevărat un act de angajare; ba, așa spune că a accepta un asemenea rol superficial, lipsit de o efectivă substanță umană care să-l justifice, mi se pare un act lipsit de răspundere, străin de marile sensuri ale angajării. Tot așa, și demersul întrupării artistice a unui personaj, fără a ține seama de rigorile etice și tehnice ale profesiei, mi se înfățișează îndepărtat, dacă nu de-a dreptul contrar unui act de angajare.

Arta noastră a sporit în complexitate, eficacitatea ei e mai subtilă și mai penetrantă; responsabilitatea celor ce o practicăm e mai mare, răspunde unei exigențe mult sporite. Ne adresăm oamenilor care ne privesc și ne ascultă, cu adevărul ființei noastre, dar și cu aspirația perfecțiunii ei. Nu pentru a-i dădăci, ci pentru a-i mișca; pentru a-i înălța, tulburându-i, spre zonele nefabile ale creației, pentru a-i face să ardă www.cinec.ro

În Cioelțu din „Îndrăzneala” de Gh. Vlad, regia Mihai Dimiu (Teatrul „De-lavrancea”)

noi în clocotul patetic al adevărului uman. — pentru a le mulla astfel conștiințele.

Dacă sînt adevărate cele de mai sus, atunci, pentru exercitarea actului nostru artistic, sîntem îndatorați la străduința de a împlini condițiile de lucru pe care le poate oferi, la un moment dat, o instituție sau alta, cu aspirația continuă și fermă spre o maxîmă profesionalitate. Avem în această împrejurare și dreptul și datoria de a respinge improvizatia și indolența în organizarea muncii noastre, de a revendica în sinul propriei noastre sfere de muncă o atmosferă veritabilă de creație. Și aceasta nu numai pentru demnitatea noastră profesională, ci mai ales pentru cei cărora ne adresăm.

Ion Marinescu

LIBERTATEA DE A CONSTRUI

Croniciari harnici și migăloși, mulți dintre ei pierduți în negura anilor, au consemnat cu vie participare toate bucuriile și toate tristețile unui popor în aprigă dispută cu vitregiile timpurilor. Din filele hrisoavelor, grele de fapte, se desprinde istoria unui popor cu tot ce e în el lumină și năzuință, iubire și frumusețe,

Dar fila cu litere de aur care vine să se adauge în mod firesc la istoria poporului român se scrie astăzi. E o cronică a hărniciei, a muncii, a dorinței de libertate și de pace.

Documentele celui de al X-lea Congres al Partidului Comunist Român poartă pecetea rigorii științifice, pentru că sînt elaborate științific și cu o deplină cunoaștere a faptelor, subliniază cu îndreptățită mîndrie succesele și jalonează cu clarviziune viitorul economic, social și spiritual al României.

O cronică a prezentului și deopotrivă a viitorului.

O astfel de cuprindere a tuturor domeniilor vieții noastre social-economice și cultural-științifice, o atât de temeinică fundamentare a elementelor de perspectivă, în strînsă legătură cu realizările actuale, dau măsura capacității excepționale a partidului de a înțelege și de a dirija procesul istoric al edificării socialismului în România. Succesele teatrului românesc obținute de-a lungul anilor se plasează pe aceeași linie. Ele sînt urmarea operei de construire a unei mișcări teatrale, în prealabil gândite, organizate și îndrumate de partid. Fără această călăuză permanentă, fără condițiile create de statul socialist, nu era de conceput înflorirea artei noastre scenice.

În noile documente, partidul nostru consideră că făuritorilor de artă și literatură din țara noastră le revine datoria de a rămîne cu fermitate sporită, consecvent, mesagerii spiritualității poporului nostru; ne cheamă să exprimăm prin opere originale, autentice, specificul societății socialiste. E dovada înaltei încrederi și prețuiri ce ne-o acordă, nouă, tuturor celor ce slujim frumosul și adevărul prin frumos.

Trăim un moment grandios din istoria poporului român. De acest tulburător sentiment sîntem pătrunși și

In Ada din „Passacaglia” de Titus Popovici, regia Liviu Ciulei (Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra”)